

صلى الله
عليه
وسلم

سخنان جامع سيد المرسلين

ترجمہ ی فارسی

«زاد الطالبین»

کتاب درسی و حفظی مدارس اسلامی
برگزفته شده از کتاب شریف مشکاة المصابیح

تألیف:

مولانا محمد عاشق الہی رحمہ اللہ تعالیٰ

ترجمہ و توضیح:

محمد امین مدقق ارغانی حفظہ اللہ تعالیٰ

ترجمہ و شرح زادالطالبین

مولف: مولانا عاشق الہی رحمۃ اللہ علیہ

مترجم: محمد امین مدق ارغانی

ناشر: امام محمد غزالی

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۹

قطع: رقعی

تیراژ: ۲۰۰۰

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۳۵۳-۹۹-۱

سرشناسہ: عاشق الہی رحمۃ اللہ علیہ

عنوان و نام پدیدآور: ترجمہ و شرح زادالطالبین

مشخصات نشر: تربت جام: ۱۳۹۹ امام محمد غزالی

مشخصات ظاہری: ۱۰۶ ص رقعی

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۳۵۳-۹۹-۱

وضعیت فهرست نویسی:

موضوع: سخنان جامع سید المرسلین

موضوع: احادیث اہل سنت

شرح رده بندی کنگرہ: bp۱۲۷

ردہ بندی دیویی: ۲۹۷/۲۱۱

شماره کتابشناسی ملی: ۷۴۱۷۰۱۸

مراکز پخش: تربت جام - انتشارات امام محمد غزالی رحمۃ اللہ علیہ ۰۹۱۵۱۲۶۶۵۸۷

ہرات - کوچہ گدام نشر محمدی ۰۷۹۹۴۴۲۲۵۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست مطالب

پیشگفتار مترجم	۵
مؤلف کتاب در یک نگاه	۷
خطبه مؤلف	۹
أَبَابُ الْأَوَّلِ: فِي جَوَامِعِ الْكَلِمِ وَمَنَائِعِ الْحَكَمِ وَالْمَوَاعِظِ الْحَسَنَةِ	۱۱
نقش سازنده ی نیت در بدست آوردن اجر و ثواب	۱۲
الْجُمْلَةُ الْأُسْمِيَّةُ الْمَدْخُولُ عَلَيْهَا الْأَلْفُ وَاللَّامُ	۱۲
جمله ی اسمیه که بر آن الف و لام اِتعریف وارد شده باشد	۱۲
الْجُمْلَةُ الْأُسْمِيَّةُ الَّتِي لَيْسَ الْمُسْنَدُ إِلَيْهِ فِيهَا مَعْرُوفٌ بِاللَّامِ	۱۹
جمله ی اسمیه که در آن مسند، معرّف به الف و لام نیست	۱۹
الْجُمْلَةُ الْأُسْمِيَّةُ الَّتِي دَخَلَتْ عَلَيْهَا حَرْفُ «لَا»	۲۴
جمله ی اسمیه که «لا» ی نافیه بر آن داخل شده باشد	۲۴
أَبَابُ الثَّانِي: فِي الْوَأَقْعَاتِ وَالْقَصَصِ وَفِيهِ أَرْبَعُونَ قِصَّةً	۷۹

پیشگفتار مترجم

سبحانک اللهم انا نحمدک بالاثک و نشکرک بنعمائک لک الحمد و المنة انک فاطر الملک و الملکوت و منک السیل الی الجبروت و اللاهوت و منک البدایة و الیک النهایة و انت بکل شیء علیم. یسبح لک ما فی السماوات و الارض و انت العزیز الحکیم و من یشکرک فانما لنفسه و من یکفرک فعلیه انک انت غنی حمید.

الله متعال در قرآن کریم می فرماید:

«هر آنچه را که پیامبر خدا (محمد بن عبدالله) برای شما به عنوان دین و آیین آورد آن را بپذیرید و در عمل پیاده نمایید و از هر آنچه که شما را ممانعت کرد از عمل کردن آن دست بردارید. از خدای تعالی بترسید زیرا عذاب او تعالی خیلی سخت و سنگین است.»

رسول الله (ص) فرموده است: «ترکت فیکم امرین لن تضلوا ما مسکم بهما: کتاب الله و سنتی». در میان شما دو چیز است که اگر از آنها بگذرید، راه را گم خواهید کرد. اول کتاب خدا و آن کریم و دوم راه و روش خودم.

هم چنان در جای دیگری به منظور اینکه امت خود را برای حفظ و آموختن علم حدیث خود ترغیبی داده باشد چنین ارشاد می فرماید: «نضر الله عبداً سمع مقالتي فوعاها ثم اداها كما سمع» خداوند تازه و همیشه بهار بگرداند بنده ای را که سخنان مرا می شنود و سپس آن را به خاطر می سپارد و بعداً چنان که شنیده در عمل پیاده می سازد.

پس چه سخنی بزرگتر از اینها را در مورد ارزشمند بودن راه و سنت رهبر فرزانه بشریت می توان یافت؟ این به همگان معلوم است که هیچ منبعی بالاتر از قرآن و سنت وجود ندارد تا در موضوعات مختلف به آن مراجعه می کنیم. لذا دانشمندان و علمای امت اسلامی از دوران همیشه بیاد ماندنی صحابه کرام تا این حال به جمع و نوشته و نشر این پیام جانبخش زحمت کشیده اند و در راه گسترش آن از هیچ نوع فداکاری دریغ ننموده اند. سفرهای جهانی و رحلت های علمی محدثین کرام شاهی است که ما را متقاعد می سازد تا زحمات آنها را در باب گردآوری حدیث مبارک از اکتاف و گوشه های جهان اسلام به جان و دل قبول و باور داشته باشیم و هم چنان تدریس علما و محدثین و همچنان گرد آمدن دانشجویان حدیث از هر جا به گرد این شمع تابان در مساجد و مدارس یکی از

روزنه هایی است که می توان از آن به عظمت رسول مکرم اسلام (ص) و سخنانشان نگریست. کتابی را که در دست دارید یکی از زحماتی است که دانشمند فاضل مولانا عاشق الهی بلند شهری (رح) با زحمات زیاد و حوصله فرسا و بعد از پشت سر گذاشتن شبها و روزهای زیادی کتاب کوچک اما در معنا بزرگ را برای دانشجویان ابتدایی مدارس و آموزشگاه های اسلامی ترتیب داده و احادیث جامع و کوتاه آن حضرت را از کتاب ارزشمند حدیث «مشکاة المصابیح» گرد آورده و در دسترس ما قرار داده است. خدای تعالی به ایشان جزای خیر نصیب کند و این خدمت شان را در روز قیامت وسیله نجات از بن بست های روز رستاخیز بگرداند.

این کتاب از دوران های خیلی زیاد بدین سو در مدارس تدریس می شود و طلاب کرام با غوطه ور شدن در این بحر معانی جواهر قیمت بهای حدیث حضرت رسول مکرم اسلام را بیرون می آورند. شروحاتی نیز روی این کتاب نوشته شده که همه شان قابل تقدیر است اما کاری که باید انجام داده می شد تا دانشجویان و طلاب اولیه و متوسط مدارس اسلامی بتوانند این کتاب را هرچه آسان تر و خوب تر حفظ کنند انجام پذیرفته است و آن اینکه باید این کتاب با ترجمه مفهومی و روان در یک مجلد جداگانه ترتیب داده می شد و بهره گیری ممکن چه کسانی که عربی را می دانند و یا نمی دانند از این کتاب فراهم می آمد. بنابراین لزوم دید بنده بضمیمه به ترجمه روان آن گرفتم و بعضی اوقات بنابر ضرورت کمی پاورقی اضافه کرده و همچنان الفاظی را به منظور وضاحت بیشتر متن حدیث در معنی و ترجمه کرده ام تا ضرورتی که قبلاً به اشاره کردم را به حد امکان بر آورده ساخته باشم که اینک در دست شما بزرگواران قرار دارد. از استادان گرامی و آموزگاران محترم خواهشمندم که این احادیث کوتاه اما نهایت پر محتوای حضرت رسول مکرم اسلام (ص) را با کمال پختگی و اخلاص به شاگردان تدریس کرده و آنها را وادار به حفظ شان کنند. در آخر از خدای تعالی با کمال افتادگی استدعا دارد که بنده را در راه خدمت به دین مبارکش توفیق بیشتر از این نصیب کرده و در مسیر مبارزه علیه نادانی و جهل قوتش دهد و نیز از دوستانی که بنده را در نشر و بخش این کتاب همکاری کردند سپاسگزاری کرده و برای ایشان دنیای پر از سعادت و آخرت مملو از آسایش های بهشت را آرزو مندم.

با عرض حرمت: محمد امین مدقق ارغانی

رمضان المبارک ۱۳۹۳ خورشیدی